

UCHWAŁA NR 169/2023/13

ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

z dnia 19 lutego 2013 roku

**w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z realizacji Rocznej Programu Działalności
Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku za 2012 rok**

Na podstawie art. 3 ust. 3, art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. Nr 251, poz. 2507 ze zm.), uchwała się, co następuje :

§ 1. Zatwierdza się sprawozdanie z realizacji Rocznej Programu Działalności Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku za 2012 rok, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Lubuskiego.

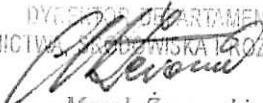
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

~~Wz. MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA~~

~~Jack Hoffmann
WICEMARSZAŁEK~~

Stron dwam
z projektem

zgodności
uchwały

DYREKTOR DEPARTAMENTU
ROLNICTWA, GOSPODARSTWA I ROZWOJU WSI

Marek Żeromski

naturalnie
Lubuskie

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI ROCZNEGO PROGRAMU DZIAŁALNOŚCI

LUBUSKIEGO OŚRODKA
DORADZTWA ROLNICZEGO
w Kalsku

za rok 2012

Załącznik do Uchwały Nr 169/2023/13

Zarządu Województwa Lubuskiego

z dnia 19 lutego 2023 r.

naturalnie
Lubuskie

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego

w Kalsku

66-100 Sulechów

tel/fax 68 385 20 91, 385 28 68

Przewodniczący
Rady Społecznej
Doradztwa Rolniczego

PRZEWODNICZĄCY
Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego

Zdzisław Paduszyński

Dyrektor
Lubuskiego Ośrodka
Doradztwa Rolniczego w Kalsku

DYREKTOR

inż. Zbigniew Żywień

SPIS TREŚCI	Str.
I. Wstęp	2
II. Działalność doradcza	4
1. Pomoc rolnikom w wypełnianiu dokumentacji wymaganej przy pozyskiwaniu środków finansowych w ramach PROW 2007-2013	4
2. Demonstracje	5
3. Porejestrowe doświadczalnictwo odmianowe	5
4. Pokazy	6
5. Rachunkowość rolna PL FADN	6
6. Doradztwo indywidualne	7
7. Pomoc rolnikom w zakresie dostosowania gospodarstwa do standardów UE	13
8. Informacja rynkowa	14
9. Lokalne Grupy Dyskusyjne	14
10. Działalność laboratorium	16
11. Pozostała działalność	17
III. Działalność szkoleniowa	21
IV. Działalność wydawnicza	33
V. Imprezy masowe i konkursy	42
VI. Współpraca z innymi instytucjami	55
VII. Realizacja programów zleconych	59

I. Wstęp

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku powstał 3 stycznia 2005 poprzez połączenie dwóch Ośrodków Doradztwa Rolniczego (w Kalsku i w Lubniewicach), które wcześniej realizowały samodzielnie zadania doradcze na terenie woj. lubuskiego.

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego działa na podstawie:

- Ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz.U. nr 251, poz. 2507 z późn. zm.),
- Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 grudnia 2009 r. w sprawie ramowego statutu wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego (Dz.U. nr 211, poz.1634),
- Uchwały Nr XLVIII/488/2010 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie nadania statutu Lubuskiemu Ośrodkowi Doradztwa Rolniczego w Kalsku.
- Ustawy z dnia 16 listopada 2012 r. o zmianie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. nr 237, poz. 1414).

Terenem działania Ośrodka jest województwo lubuskie.

W 2012 r. w Lubuskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego pracę doradczą koncentrowano na następujących zagadnieniach mających kluczowe znaczenie dla rozwiązywania problemów rolnictwa i obszarów wiejskich na terenie województwa lubuskiego.

- Przygotowanie środowisk wiejskich do korzystania z funduszy Unii Europejskiej.
- Pomoc rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich w opracowaniu materiałów do pozyskania środków współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
- Informowanie rolników o Wspólnej Polityce Rolnej po 2013 r.
- Wspieranie zmian i dostosowań w rolnictwie zmierzających do poprawy efektywności ekonomicznej gospodarstw, jakości produkcji oraz spełnienia wymogów wynikających z zasady wzajemnej zgodności (CROSS-COMPLIANCE).
- Wdrażanie programów rolnośrodowiskowych, w tym pomoc rolnikom w opracowaniu planów i wniosków niezbędnych do uzyskania wsparcia finansowego.

- Udzielanie pomocy rolnikom w rozwiązywaniu problemów technologicznych, organizacyjno-ekonomicznych oraz wynikających z zarządzania gospodarstwem.
- Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na terenach wiejskich oraz działań zmierzających do pozyskiwania dodatkowych lub alternatywnych źródeł dochodu.
- Integracja środowiska wiejskiego i pomoc w tworzeniu grup producentów rolnych.
- Aktywizacja środowisk lokalnych poprzez współpracę z organizacjami działającymi na wsi, inspirowanie i pomoc przy organizacji różnego rodzaju imprez środowiskowych oraz poprawę higieny i estetyki gospodarstwa rolnego.
- Promocja twórczości ludowej, folkloru, tradycji i dziedzictwa kulturowego.
- Wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii.
- Ochrona zdrowia mieszkańców wsi poprzez edukację zdrowotną, propagowanie odpowiedniego żywienia, ekologicznego stylu życia, poprawę stanu środowiska i wody pitnej oraz w zakresie BHP.
- Dostarczanie rolnikom bieżących informacji rynkowych.
- Inspirowanie rolników i mieszkańców wsi do podnoszenia poziomu wiedzy rolniczej, zdobywania nowych umiejętności niezbędnych do podejmowania dodatkowych działań gospodarczych.
- Prowadzenie bieżącej współpracy przy realizacji zadań doradczych z samorządem rolniczym – LIR, samorządami: gminnym, powiatowym i wojewódzkim, Oddziałem Regionalnym ARiMR, ARR, ANR, KRUS, PIP, związkami i zrzeszeniami rolniczymi, jednostkami badawczo-naukowymi, szkołami rolniczymi i wiejskimi, bankami oraz innymi instytucjami pracującymi na rzecz rolnictwa i środowiska wiejskiego. Zadania realizowane były w ramach działalności **doradczej** (doradztwo indywidualne i grupowe, demonstracje i pokazy itd.), **szkoleniowej** (seminaria wojewódzkie, kursy, szkolenia specjalistyczne, praktyczne i wyjazdowe) oraz **wydawniczej**. Realizowano również inne działania doradcze, takie jak: udzielanie pomocy rolnikom w wypełnianiu dokumentacji wymaganej przy staraniu się o środki finansowe w ramach płatności obszarowych oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013.

W 2012 roku 16 specjalistów zakładowych i 58 specjalistów rejonowych uczestniczyło w 205 różnych szkoleniach doskonalących wiadomości zawodowe. Jedną z ważniejszych metod doskonalenia było ukończenie szkoleń uzupełniających na temat „Wymogi wzajemnej zgodności–dobrostan zwierząt” oraz „Zmiany w programie rolnośrodowiskowym w ramach PROW 2007-2013” – organizowanych przez CDR w Brwinowie.

II. Działalność doradcza

→ **Pomoc rolnikom w wypełnianiu dokumentacji wymaganej przy pozyskiwaniu środków finansowych z funduszy UE.**

Usługi doradcze polegające na udzielaniu rolnikom pomocy w wypełnianiu dokumentacji wymaganej przy pozyskiwaniu środków finansowych w ramach PROW 2007-2013 oraz dopłat bezpośrednich, były świadczone przez naszych specjalistów odpłatnie zgodnie z obowiązującym w LODR Kalsk cennikiem usług.

Zestawienie ilościowe wykonanych zadań przedstawiono w tabeli poniżej.

Lp.	Nazwa działania	Ilość wniosków
PROW 2007-2013 i płatności obszarowe		
1.	Płatności bezpośrednie i ONW	4866
2.	Renty strukturalne	0
3.	Program rolnośrodowiskowy:	
	Plany rolnośrodowiskowe	742
	Korekta planu rolnośrodowiskowego	164
	Wnioski o przyznanie płatności	1483
	Korekta wniosku o przyznanie płatności	1
	Prowadzenie rejestru działań rolnośrodowiskowych	1
4.	Modernizacja gospodarstwa rolnych	
	Wnioski o dofinansowanie + plany projektu	0
	Wnioski o płatność	26
5.	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	
	Wnioski o dofinansowanie + plany projektu	5
	Wniosek o płatność	3
6.	Młody rolnik	
	Wnioski o dofinansowanie + plany projektu	0
7.	Mikroprzedsiębiorstwa	
	Wniosek	0
8.	Zasada wzajemnej zgodności CC	129
9.	Inne	169
RAZEM		7589
10.	Biznesplany – kredyty ARiMR	74
Ogółem:		7663

7.	Gorzów Wlkp.	6	39
8.	Międzyrzecz	3	14
9.	Słubice	1	7
10.	Strzelce Krajeńskie	3	7
11.	Sulęcín	3	32
12.	Pracownicy zakładowi	1	2
Razem		39	199

Ilość książek prowadzona przez osoby spoza LODR w Kalsku

Lp.	Nazwa PZDR	Osoby spoza LODR	Liczba książek
1.	Nowa Sól	2	10
2.	Świebodzin	3	11
3.	Zielona Góra z/s w Kalsku	1	5
4.	Żary z/s. w Lubsku	2	15
Razem		8	41

→ Doradztwo indywidualne

Realizowane było głównie przez doradców terenowych zatrudnionych w PZDR oraz w znacznie mniejszym zakresie przez specjalistów zakładowych. Obejmowało ono porady niepłatne, świadczone w ramach obowiązków służbowych oraz porady płatne (usługi płatne) związane w głównej mierze z wykonywaniem dla rolników i mieszkańców obszarów wiejskich dokumentacji wymaganej przy korzystaniu przez nich z programów pomocowych, kredytów preferencyjnych z dopłatami ARiMR oraz dopłat bezpośrednich.

Wysokość opłat przy usługach płatnych wynikała z cennika zatwierdzonego przez Radę Społeczną Doradztwa Rolniczego przy LODR w Kalsku oraz Sejmik Województwa Lubuskiego. Porady płatne i niepłatne były szczegółowo ewidencjonowane w programie komputerowym opracowanym w LODR Kalsk.

W 2012 r. specjaliści LODR udzielili ogółem **30543** porady niepłatne w tym doradcy terenowi (64 doradców i kierowników PZDR) **28600** porad oraz specjaliści zakładowi (13 specjalistów) **1943** porady. Średnio jeden doradca terenowy udzielił **447** porad, a specjalista zakładowy **150**. Porady dotyczyły różnorodnych zagadnień począwszy od porad technolo-

gicznych, poprzez porady w sprawie możliwości pozyskania środków finansowych na rozwój gospodarstwa i dostosowanie gospodarstw rolnych do obowiązujących standardów i wymagań, porady w zakresie ekologii i ochrony środowiska, ekonomiki i zarządzania gospodarstwem rolnym, informacje rynkowe oraz podatki i ubezpieczenia w rolnictwie, kończąc na poradach dotyczących możliwości pozyskania dodatkowych lub alternatywnych źródeł dochodów.

Szczegółową analizę rodzajów świadczonych porad (telefoniczna, w biurze, w gospodarstwie, sporządzanie dokumentacji) oraz analizę ilości porad świadczonych w poszczególnych grupach tematycznych przedstawiono w tabeli nr 1.

W ramach doradztwa płatnego specjaliści LODR sporządzili **7663** różnego rodzaju wniosków i planów za wykonanie których pozyskali kwotę (netto) **1 547 055,02 zł**

Szczegółową analizę porad płatnych przedstawiono w tabeli nr 2.

W tabeli nr 3 przedstawiono wskaźniki charakteryzujące efekty pracy doradców terenowych (zatrudnionych w PZDR) w zakresie doradztwa indywidualnego.

W załączeniu wykres obrazujący doradztwo indywidualne w Lubuskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Kalsku w 2012 roku.

**Porady niepłatne świadczone przez doradców terenowych PZDR i specjalistów zakładowych LODR w Kalsku
w ramach doradztwa indywidualnego.**

Okres sprawozdawczy od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r.

Kod	Temat doradztwa	Ilość porad				Razem	% udział w strukturze porad
		Rodzaj porady					
		Telefoniczna	W biurze	W gospodarstwie	Sporządzenie dokumentacji		
1.	PROW na lata 2007-2013.	857	1056	2093	2425	6431	21,06%
2.	Płatności obszarowe	182	204	757	4866	6009	19,67%
3.	Zasada wzajemnej zgodności (CROSS-COMPLIANCE).	118	295	2557	129	3099	10,15%
4.	Możliwości i zasady korzyst. z kredytów pref. z dopłatą ARiMR	87	144	543	74	848	2,78%
5.	Produkcja roślinna	204	302	2775	0	3281	10,74%
6.	Produkcja zwierzęca	75	139	1325	0	1539	5,04%
7.	Ekologia i integrowane metody produkcji	120	373	712	0	1205	3,95%
8.	Ekonomia i zarządzanie gospodarstwem rolnym	113	128	1727	0	1968	6,44%
9.	Informacje rynkowe	239	202	1225	0	1666	5,45%
10.	Podatki i ubezpieczenia w rolnictwie	148	139	951	8	1246	4,08%
11.	Dodatkowe i alternatywne źródła dochodów	65	144	759	16	984	3,22%
12.	Pozostała działalność doradcza	110	371	1641	145	2267	7,42%
Razem		2318	3497	17065	7663	30543	
% udział w strukturze porad		7,59%	11,45%	55,87%	25,09%		

Zestawienie płatnych usług doradczych wykonywanych przez doradców PZDR i specjalistów zakładowych LODR w Kalsku w 2012 roku

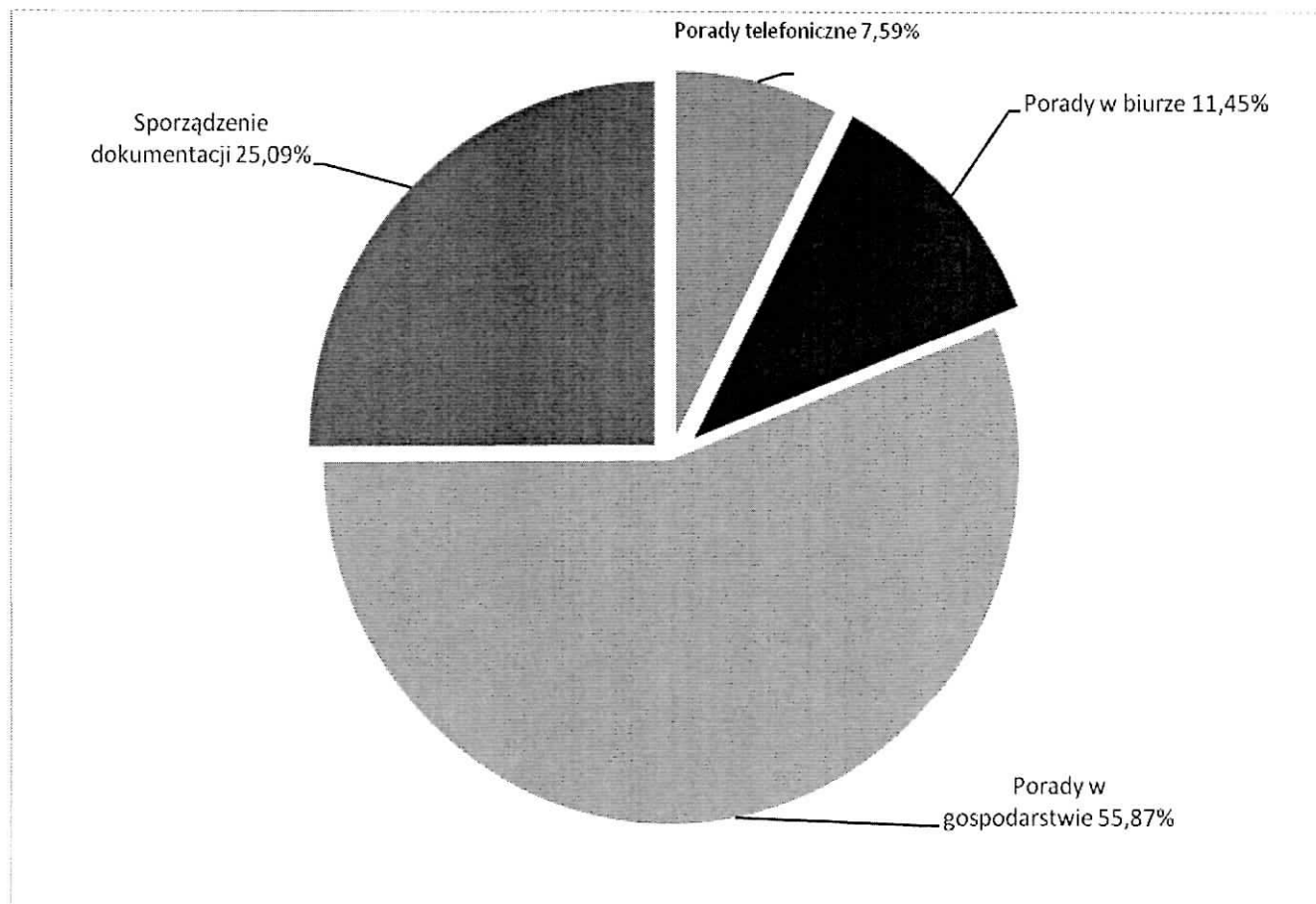
Okres sprawozdawczy od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r.

Lp.	Temat porady	Doradcy PZDR + Specjaliści zakładowi					
		Kalsk		Lubniewice		Razem	
		Ilość	Kwota	Ilość	Kwota	Ilość	Kwota
1.	Plan przedsięwzięcia pod kredyty preferencyjne ARiMR	43	48 277,07	31	30 641,92	74	78 918,99
2.	Płatności bezpośrednie - sporządzanie wniosków	2633	173 511,78	2233	151 629,78	4866	325 141,56
3.	Renty strukturalne	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4.	Przedsięwzięcia rolnośrodowiskowe - sporządzenie wniosku	735	64 183,29	748	59 844,13	1483	124 027,42
5.	Przedsięwzięcia rolnośrodowiskowe - sporządzenie planu	360	400 839,98	382	537 016,74	742	937 856,72
6.	Przedsięwzięcia rolnośrodowiskowe - korekta wniosku	1	67,41	0	0,00	1	67,41
7.	Przedsięwzięcia rolnośrodowiskowe - korekta planu	109	26 585,03	55	23 837,19	164	50 422,22
8.	Przedsięwzięcia rolnośrodowiskowe - prowadzenie rejestru w gospodarstwie	0	0,00	1	203,25	1	203,25
9.	Wspieranie gospodarstw niskotowarowych - sporządzenie planu i wniosku	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Modernizacja gospodarstw rolnych - sporządzenie planu i wniosku	0	0,00	0	0,00	0	0,00
11.	Modernizacja gospodarstw rolnych - sporządzenie wniosku o refundację	4	1 150,00	22	6 093,90	26	7 243,90
12.	Zwiększenie wartości dodanej - sporządzenie planu i wniosku	0	0,00	0	0,00	0	0,00
13.	Ułatwienie startu młodym rolnikom - sporządzenie wniosku i planu	0	0,00	0	0,00	0	0,00
14.	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej - sporządzenie planu i wniosku	4	1 639,27	1	650,00	5	2 289,27
15.	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej - sporządzenie wniosku o refundację	0	0,00	3	900,00	3	900,00
16.	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw - sporządzenie planu i wniosku	0	0,00	0	0,00	0	0,00
17.	Grupy producentów rolnych - sporządzenie wniosku i planu działania	0	0,00	0	0,00	0	0,00
18.	Zasada wzajemnej zgodności CC	78	0,00	51	0,00	129	0,00
19.	Inne	163	18 228,33	6	1 755,95	169	19 984,28
Razem		4130	734 482,16	3533	812 572,86	7663	1 547 055,02

Wskaźniki działalności doradczej (doradztwo indywidualne) doradców zatrudnionych w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego w 2012 roku

Wyszczególnienie	Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego											Doradcy terenowi		
	Gorzów Wlkp.	Krosno Odrz.	Międzyrzecz	Nowa Sól	Sulęcín	Słubice	Świebodzin	Strzelce Kraj.	Zielona Góra	Żagań	Żary	Oddział L-ce	Teren Kalsk	LODR
Ilość zatrudnionych doradców w PZDR (pełny etat) łącznie z kierownikami	8	6	6	8	3	5	5	5	5	7	6	27	37	64
Ilość porad	3324	2685	2928	3675	2141	2224	2321	2639	1623	2297	2743	13256	15344	28600
Ilość porad na 1 doradcę (pełny etat)	416	448	488	460	714	445	464	528	325	328	457	491	415	447
Zarobione środki finansowe netto (bez VAT) w zł (łącznie z kredytami preferencyjnymi)	85718,39 zł	107438,04 zł	202832,54 zł	89202,02 zł	124016,18 zł	207642,73 zł	94 225,11 zł	164437,21 zł	72367,34 zł	158175,31 zł	165831,10 zł	784647,05 zł	687238,92 zł	1471885,97 zł
Zarobione środki finansowe netto (bez VAT) w zł (łącznie z kredytami preferencyjnymi) / na 1 doradcę (pełny etat)	10715 zł	17906 zł	33805 zł	11150 zł	41339 zł	41529 zł	18845 zł	32887 zł	14473 zł	22596 zł	27638 zł	29061 zł	18574 zł	22998 zł

**STRUKTURA % RODZAJÓW PORAD ŚWIADCZONYCH W RAMACH DORADZTWA INDYWIDUALNEGO
przez doradców terenowych i specjalistów zakładowych w LODR w Kalsku
w 2012 roku**

→ **Pomoc rolnikom w zakresie dostosowania gospodarstw do standardów Unii Europejskiej**

Wspólna Polityka Rolna wprowadziła powiązanie płatności bezpośrednich i płatności specyficznych dla określonych kierunków produkcji z obowiązkiem spełnienia określonych standardów przez gospodarstwo zwanych minimalnymi wymogami wzajemnej zgodności (cross-compliance).

Wymagania wzajemnej zgodności wdrażane są w Polsce w następujących etapach:

- od roku 2009 – wymagania w zakresie ochrony środowiska, identyfikacji i rejestracji zwierząt,
- od roku 2011 – wymagania w zakresie zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt i zdrowotność roślin,
- od roku 2013 – wymagania w zakresie dobrostanu zwierząt.

Pomoc doradcza polega na ocenie spełnienia przez gospodarstwo rolne wymogów wzajemnej zgodności, a jeśli w trakcie oceny stwierdzone zostaną niezgodności, również na pomocy w sporządzeniu planu dostosowania gospodarstwa do wymogów wzajemnej zgodności. W 2012 roku Ośrodek zawarł umowy z rolnikami na usługę doradczą z działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”. Ilość zawartych umów w poszczególnych PZDR-ach przedstawia poniższa tabela:

Kompleksowa ocena gospodarstwa rolnego w zakresie spełniania wymogów wzajemnej zgodności i zasad bhp

Lp.	PZDR	Planowana ilość umów	Ilość zawartych umów z rolnikami do końca 2012 r.
1.	Gorzów Wlkp.	14	4
2.	Krosno Odrzańskie	15	13
3.	Żary z s. w Lubsku	15	20
4.	Międzyrzecz	15	18
5.	Nowa Sól	21	1
6.	Słubice	15	17
7.	Strzelce Kraj.	12	9
8.	Sulęcín	9	4
9.	Świebodzin	12	15
10.	Zielona Góra zs.w Kalsku	15	12
11.	Żagań	21	20
Razem		164	133

→ **Informacja rynkowa**

Zadanie to realizowane było w ramach doradztwa indywidualnego świadczonego wszystkim potrzebującym rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich oraz przez realizację następujących działań:

- publikowanie we wkładce „Ekonomika dla rolnika” biuletynu „Lubuskie Aktualności Rolnicze” informacji rynkowych zebranych przez specjalistów w punktach skupu, sprzedaży i na targowiskach,
- przekazywanie w każdy piątek informacji dotyczących cen targowiskowych wybranych produktów rolnych (targowisko w Żarach), do Departamentu Przetwórstwa i Rynków Rolnych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (internetem),
- przesyłanie 1 raz w tygodniu cen targowiskowych (z targowisk w Międzyrzeczu Gorzowie Wlkp.) do I Programu TVP – program Notowania.

→ **Lokalne Grupy Dyskusyjne**

Jest to forma działalności doradczej, która zyskała uznanie środowiska rolniczego oraz okazała się efektywną w kontaktach z rolnikami. W 2012 r. Lokalne Grupy Dyskusyjne funkcjonowały we wszystkich Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego.

Istotą funkcjonowania LGD, jest skuteczna edukacja rolników tworzących grupę, poprzez dyskusję i wzajemną wymianę doświadczeń w trakcie organizowanych spotkań.

Członkami lokalnych grup dyskusyjnych, byli rolnicy prowadzący gospodarstwa o podobnym profilu produkcji (trzoda chlewna, bydło mleczne, mięsne, ogrodnictwo lub ekologia itd.). W 2012 r. na planowane 57, funkcjonowało 56 lokalnych grup dyskusyjnych obejmujących grupę 363 rolników (średnio 6,5 członków w każdej LGD). Ogółem Lokalne Grupy Dyskusyjne funkcjonowały w ramach 12 obszarów tematycznych. Członkowie LGD odbyli 220 spotkań, w których uczestniczyło 1274 osoby. Średnia frekwencja na spotkaniach 5,8 osoby.

Zestawienie ilościowe z podziałem na PZDR-y, specjalizację LGD, oraz wskaźniki charakteryzujące funkcjonowanie LGD przedstawiono w tabelach poniżej.

Zestawienie ilościowe Lokalnych Grup Dyskusyjnych z podziałem na specjalizację LGD oraz na PZDR - y

Specjalizacja LGD	Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego											Ogółem
	Gorzów	Między-rzecz	Słubice	Strzelce Kraj	Sulęcín	Krosno Odrz.	Nowa Sól	Świebodzin	Zielona Góra	Żagań	Żary	
Produkcja roślinna	1/5	2/10	4/29									7/44
Ziemniaki				1/5								1/5
Zboża				1/5	1/5	1/10	3/24		1/5	6/36	1/6	14/91
Rzepak								2/11				2/11
Trzoda chlewna		1/5				1/10	3/24	2/12	3/17			10/68
Bydło mleczne	1/6	1/6			2/13	1/7			1/5			6/37
Bydło mięsne							1/8				1/6	2/14
Ekologia		1/5	1/11			1/7				1/10		4/33
Programy rolnośrodowiskowe				2/10							3/18	5/28
Kobiety na obszarach wiejskich	3/17											3/17
Estetyka gospodarstw	1/5											1/5
Produkcja borówki						1/10						1/10
Razem	6/33	5/26	5/40	4/20	3/18	5/44	7/56	4/23	5/27	7/46	5/30	56/363

2/12 – ilość LGD/ilość członków tych LGD

Charakterystyka działalności LGD

Ilość spotkań	22	20	21	16	11	20	26	16	20	28	20	220
Ilość uczestników	128	100	142	80	63	167	145	82	90	168	109	1274
Średnia frekwencja	5,8	5,0	6,8	5,0	5,7	8,4	5,6	5,1	4,5	6,0	5,5	5,8
Ilość badań laboratoryjnych paszy i gleby u członków LGD	0	0	2	0	0	18	17	11	15	0	14	77

→ **Działalność laboratorium**

Laboratorium Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego zlokalizowane jest w Kalsku. Zajmuje się głównie wykonywaniem analiz pod potrzeby prowadzonej przez specjalistów LODR działalności doradczej, jak również świadczy odpłatne usługi dla pozostałych rolników (wg potrzeb). W ramach laboratorium prowadzona jest również stacja meteorologiczna.

W 2012 roku do laboratorium przyjęto ogółem 1604 próby w tym 1300 prób glebowych i 304 próby roślinne jest to o 9 % więcej niż w roku ubiegłym i o 25% więcej niż w roku 2009 od którego obserwuje się coraz większe zapotrzebowanie na wykonywanie badań gleb i materiału roślinnego. 75 prób zrobionych było bezpłatnie dla zainteresowanych członków Lokalnych Grup Działania, reszta to analizy odpłatne, robione na zlecenia.

W 1176 glebach dostarczonych przez rolników ze swoich pól, oznaczano pH w KCl, magnez metodą Schachtschabela oraz fosfor i potas metodą Egnera Riehma. W kilku wypadkach badano podłoże organiczne, w którym oznaczano tylko kwasowość czynną wg metody uniwersalnej. Dodatkowo w 124 próbach glebowych dostarczonych przez Instytut Inżynierii Środowiska z Uniwersytetu Zielonogórskiego analizowano zawartość sodu, potasu i wapnia w trzech wyciągach glebowych. W sumie w glebie wykonano 5052 analizy x 2 powtórzenia. Na 304 próby materiału roślinnego składało się: 91 prób ziaren zbóż, w których oznaczono wilgotność, MTZ, energię kiełkowania, siłę kiełkowania, ciężar nasypowy i ilość zanieczyszczeń; 61 prób ziaren zbóż, w których oznaczono wilgotność, białko, tłuszcz, włókno, popiół; 53 próby pasz treściwych, w których oznaczono w miarę potrzeb wilgotność, białko, włókno, tłuszcz, popiół, wapń, fosfor, sól; 43 próby kiszzonek, w których oprócz składników pokarmowych, oznaczano w miarę potrzeb ilości kwasu octowego, masłowego, mlekowego i pH; 16 prób wywaru gorzelnianego i serwatki, w których oznaczano w miarę potrzeb suchą masę, białko, pH, sól i chlor; 10 prób siana w którym oznaczono suchą masę, białko, tłuszcz, włókno, popiół, wapń i fosfor; 10 prób nawozów mineralnych - najczęściej były to nawozy wapniowe i RSM; 9 prób wody, w których oznaczono sól i potas; 11 prób innych (np. otręby, makuchy, liście). W sumie w materiale roślinnym wykonano 1232 analizy x 2 powtórzenia.

Dla wszystkich badanych zbóż, sian, kiszzonek i pasz o znanym składzie wyliczono ilości strawnych składników pokarmowych i ich wartość energetyczną, a zainteresowani rolnicy przynoszący do badania swoją glebę dostawali wskazówki dotyczące nawożenia.

W stacji meteorologicznej dokonywano codziennie odczytów temperatury powietrza minimalnej i maksymalnej w klatce meteorologicznej (2 m nad ziemią) i temperatury gleby, a w okresie przygruntowych przymrozków temperatury na wysokości 5 cm na ziemią oraz ilości opadów atmosferycznych.

Na podstawie tych pomiarów sporządzano średnie dobowe i miesięczne temperatury i sumy opadów. Wyniki upowszechniano w stałej rubryce w Lubuskich Aktualnościach Rolniczych i na tablicy METEO. Dodatkowo przekazywano informacje zainteresowanym gminom, Urzędowi Statystycznemu w Zielonej Górze, rolnikom występującym o odszkodowania, sadownikom, plantatorom winogron i studentom piszącym prace dyplomowe.

→ **Pozostała działalność**

Opracowanie planów przedsięwzięć inwestycyjnych

Doradcy zakładowi i terenowi LODR na zlecenie inwestorów opracowali w 2012 roku 74 plany przedsięwzięć na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej i przetwórstwie produktów rolnych. Zgodnie z obowiązującymi aktualnie przepisami Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego nie opiniował planów przedsięwzięć inwestycyjnych.

Szacowanie strat w rolnictwie

W okresie od kwietnia do października 2012 r. specjaliści LODR uczestniczyli jako członkowie, w pracach komisji powołanych przez Wojewodę Lubuskiego do szacowania strat spowodowanych ujemnymi skutkami przezimowania, deszczem nawalnym, gradobiciem i huraganem w uprawach rolniczych. Szacowaniem strat objęto 72 gminy województwa lubuskiego. Pracownicy LODR brali udział w 76 komisjach klęskowych w 2181 gospodarstwach rolnych. Straty szacowano na powierzchni – **79846,66 ha** W 630 gospodarstwach straty przekroczyły 30% dochodu z produkcji rolniczej - suma tych strat zamknęła się kwotą: **32,7 mln zł**

Zestawienie ilościowe wyników szacowania strat przedstawia poniższa tabela.

Zestawienie ilościowe wyników szacowania strat

Lp.	PZDR	Gmina	Ilość gosp.	Ilość ha	Straty w zł
1.	Gorzów Wlkp.	Witnica - ujemne skutki przezimowania	16	622,66	508312,00
		Kłodawa - ujemne skutki przezimowania	3	16,60	13605,00
		Lubiszyn - ujemne skutki przezimowania	9	674,38	482604,00
		Bogdaniec - ujemne skutki przezimowania	66	1693,16	1082920,00
		Santok- ujemne skutki przezimowania	9	452,76	166652,00
		Santok –deszcz nawalny	36	1745,9	3773204,00
		Gorzów Wlkp. - ujemne skutki przezimowania	8	444,25	131482,00
Razem			147	5649,71	6158779,00
2.	Krosno Odrz.	Gmina Gubin - ujemne skutki przezimowania	29	779,75	590 466,0
		Miasto Gubin - ujemne skutki przezimowania	3	36,63	12 285,0
		Gmina Krosno - ujemne skutki przezimowania	9	97,73	117952,0
		Gmina Maszewo - ujemne skutki przezimowania, gradobicie	6	107,33	92072,0
Razem			47	1021,44	812775,0
3.	Żary z/s w Lubsku	Jasień- ujemne skutki przezimowania	5	129,62	142 694,00
		Brody- ujemne skutki przezimowania	5	118,68	68 945,00
		Lubsko- ujemne skutki przezimowania	6	119,38	176 294,00
		Lipinki Łużyckie- ujemne skutki przezimowania	13	120,17	60 500,00
		Przewóz- ujemne skutki przezimowania	10	438,15	132 000,00
		Żary- ujemne skutki przezimowania	47	2196,70	1 750 235,00
		Trzebiel- ujemne skutki przezimowania	12	529,26	208 469,00
		Tuplice- ujemne skutki przezimowania	2	20,57	12 404,00
Razem			100	3672,53	2 551 541,00
4.	Międzyrzecz	Przytoczna- ujemne skutki przezimowania	19	1526,84	5242,00
		Pszczew- ujemne skutki przezimowania	8	522,48	246458,00
		Międzyrzecz- ujemne skutki przezimowania	12	404,90	444371,00

		Trzciel- ujemne skutki przezimowania	10	418,86	332974,00
		Bledzew- ujemne skutki przezimowania	56	4707,88	2763874,00
		Skwierzyna- ujemne skutki przezimowania	5	306,82	143765,00
Razem			110	7887,78	3936684,00
5.	Nowa Sól	Bytom Odrzański - ujemne skutki przezimowania	37	400,00	729595,53
		Kożuchów - ujemne skutki przezimowania	91	1911,00	192010,00
		Kolsko - ujemne skutki przezimowania	9	444,00	193806,00
		Nowa Sól - ujemne skutki przezimowania	18	423,18	184896,00
		Nowe Miasteczko - ujemne skutki przezimowania	82	2965,5	3746511,00
		Otyń - ujemne skutki przezimowania	38	996,6	390950,00
		Siedlisko - ujemne skutki przezimowania	14	144,04	124581,00
		Sława - ujemne skutki przezimowania	73	1830,00	1009112,00
		Szlichtyngowa - ujemne skutki przezimowania	87	582,43	644620,00
		Wschowa - ujemne skutki przezimowania	167	4023,00	3161296,00
Razem			616	13737,57	10377377,53
6.	Słubice	Słubice - ujemne skutki przezimowania	11	1150,52	750324,00
		Ośno Lubuskie - ujemne skutki przezimowania	2	823,05	625042,00
		Rzepin - ujemne skutki przezimowania	7	2098,55	1093881,00
		Cybinka - ujemne skutki przezimowania	33	1066,67	734247,00
		Górzycza - ujemne skutki przezimowania	5	1634,65	1419731,00
Razem			58	6773,44	4623225,00
7.	Sulęcín	Sulęcín - ujemne skutki przezimowania	32	2204	2006620,-
		Torzyn - ujemne skutki przezimowania	15	1612	1899738,-
		Lubniewice - ujemne skutki przezimowania	11	125	67000,-
Razem			58	3941	3973358,-
8.	Strzelce Kraj.	Drezdenko - ujemne skutki przezimowania	13	51,07	29369
		Strzelce Kraj- ujemne skutki przezimowania	39	4558,58	3356314
		Zwierzyn – deszcz nawalny	40	909,54	659062
		Stare Kurowo – deszcz nawalny, huragan	50	1315,93	1191921
		Dobiegów - ujemne skutki przezimowania	86	3200,00	2640000
Razem			228	10035,12	7876666

9.	Świebodzin	Świebodzin- ujemne skutki przezimowania	130	4550	4 499 950,00
		Lubrza - ujemne skutki przezimowania	42	860	91,200,00
		Łagów - ujemne skutki przezimowania	36	980	137,600,00
		Skape - ujemne skutki przezimowania	51	3301	1,250,267,00
		Szczaniec- ujemne skutki przezimowania	84	2091	2,637,813,00
		Zbąszynek - ujemne skutki przezimowania	38	868	1,083,264,00
Razem			381	12550	9 700 094,00
10.	Zielona Góra	Czerwieńsk - ujemne skutki przezimowania	20	1288	801 400,00
		Zabór- ujemne skutki przezimowania	15	366	141 562,00
		Zielona Góra – deszcz nawalny	28	914	738 685,00
		Świdnica- ujemne skutki przezimowania, gradobicie	10	320	256300
		Bojadła- ujemne skutki przezimowania	22	545	366367
		Trzebiechów - ujemne skutki przezimowania	27	391	228209
		Sulechów - ujemne skutki przezimowania	32	922	1 002 086,00
		Babimost - ujemne skutki przezimowania	54	330	243 597
		Kargowa - ujemne skutki przezimowania	28	360	280 310
Razem			236	5436	1 833 158
11.	Żagań	Szprotawa - ujemne skutki przezimowania	47	2566,11	2 291 865,00
		Brzeźnica - ujemne skutki przezimowania	69	3521,00	1 885 489,00
		Niegostawice - ujemne skutki przezimowania	23	1215,38	1 045 424,00
		Żagań - ujemne skutki przezimowania	22	1200,00	301 712,00
		Małomice - ujemne skutki przezimowania	39	639,58	472 969,20
Razem			200	9 142,07	5 997 459,20

III. Działalność szkoleniowa

W 2012 roku znaczny wysiłek doradców skierowany był na organizację i prowadzenie szkoleń adresowanych do rolników i mieszkańców wsi. Stanowiły one podstawowy i najbardziej efektywny instrument pracy doradczej specjalistów.

Szkolenia obejmowały różnorodne zagadnienia, istotne dla rozwoju i modernizacji gospodarstw rolnych oraz podniesienia poziomu życia mieszkańców wsi, a mianowicie:

- możliwości pozyskiwania środków finansowych z UE w ramach programów PROW 2007-2013,
- dostosowanie gospodarstw rolnych do minimalnych wymogów wzajemnej zgodności,
- stosowanie nowoczesnych technologii i technik w produkcji roślinnej, zwierzęcej, ogrodniczej,
- dostosowanie gospodarstw do standardów unijnych,
- informowanie rolników o Wspólnej Polityce Rolnej po 2013 r.
- wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii,
- prowadzenie działalności pozarolniczej,
- przestrzeganie zasad ochrony środowiska w oparciu o Dobrą Kulturę Rolną,
- zarządzanie finansami gospodarstwa rolnego,
- pozyskiwanie dodatkowych źródeł dochodu w gospodarstwie m.in. z agroturystyki,
- funkcjonalne i estetyczne urządzenie gospodarstw rolnych i wsi,
- zasady integrowanej produkcji warzyw i owoców,
- rolnictwo ekologiczne itd.

W 2012 roku w Lubuskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego przeprowadzono 433 szkoleń i kursów /planowano 425/ w tym:

na poziomie województwa 18 seminariów i szkoleń, 11 kursów i 6 szkoleń wyjazdowych,

na poziomie powiatów 56 szkoleń powiatowych,

na poziomie gmin i sołectw 190 szkoleń specjalistycznych, 77 praktycznych, 52 wyjazdowe i 23 kursy.

Ogółem w szkoleniach uczestniczyło 6886 osób.

Szczegółowy wykaz wszystkich szkoleń zawierają załączone tabele.

Realizacja szkoleń rolniczych w PZDR w 2012 roku

PZDR	Plan szkoleń specj.	Plan szkoleń prakt.	Wykonanie		Plan szkoleń wyjazd.	Wykonanie szkoleń wyjazd.	Dodatkowe szkol. i kursy wykonane poza planem
			Szkolenia specjalistyczne	Szkolenia praktyczne			
	szt.	szt.	szt./osoby	szt./osoby	szt.	szt./osoby	szt./osoby
Gorzów Wlkp.	17	13	14/218*	13/97*	7	6/107*	2/57
Krosno Odrzańskie	19	6	19/191	6/55	5	5/117	-
Międzyrzecz	14	11	12/95	14/88	5	6/32	3/78
Nowa Sól	28	7	26/267	6/60	7	6/96	2/60
Słubice	20	-	20/252	-	4	4/77	3/72
Strzelce Kraj.	16	4	16/151	5/35	4	4/36	-
Sulęcín	6	9	7/84	10/86	3	3/45	1/17
Świebodzin	16	4	19/201	4/45	4	4/32	2/60
Zielona Góra z s. w Kalsku	7	18	8/67	18/46	5	5/50	6/180
Żagań	35	-	25/236	-	7	3/43	3/84
Żary z s. w Lubsku	24	1	24/215	1/10	5	6/292	1/30
Razem	202	73	190/1997	77/622	56	52/927	23/638

* 31/275 – ilość szkoleń/ilość osób uczestniczących w szkoleniu

**Zestawienie szkoleń dla rolników i mieszkańców wsi zrealizowanych w PZDR
na poziomie gmin i sołectw w 2012 roku LODR Kalsk**

Zagadnienia objęte szkoleniami	Krosno Odrz.			Żary z s. w Lubsku			Nowa Sól			Świebodzin			Zielona Góra z s. w Kalsku			Żagań			Razem			Ogółem LODR Kalsk
	Ilość szkol.			Ilość szkol.			Ilość szkol.			Ilość szkol.			Ilość szkol.			Ilość szkol.						
	S	P	W	S	P	W	S	P	W	S	P	W	S	P	W	S	P	W	S	P	W	
Warunki i możliwości pozyskiwania środków finansowych z PROW na lata 2007-2013. i wymogi dla gospodarstw rolnych korzystających z dopłat bezpośrednich w ramach zasady wzajemnej zgodności (CROSS-COMPLIANCE)	8/8			9/9			7/6			7/7			3/4			8/4			42/38			42/38
Zasady wypełniania wniosków oraz innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowej ze środków krajowych i europejskich		6/6		8/8							4/4			18/18		8/6			16/14	28/28		44/42
Szkolenia z produkcji zwierzęcej obejmujące zagadnienia dotyczące dostosowania gospodarstw rolnych do wymogów UE, dobrostanu zwierząt, ochrony środowiska w produkcji zwierzęcej, wprowadzenia nowych technologii i poprawy efektywności ekonomicznej produkcji oraz racjonalnej gospodarki natrwałych użytkach zielonych	2/2															3/2			5/4			5/4
Szkolenia z produkcji roślinnej obejmujące zagadnienia stosowania nowoczesnych technologii uprawy nawożenia i ochrony roślin, oraz pozyskiwania produktów wysokiej jakości, z uwzględnieniem rachunku ekonomicznego				1/1			7/6	7/6		1/1			1/1			-/1			10/10	7/6		17/16
Ekologia i ochrona środowiska w tym Dobra Kultura Rolna i programy rolnośrodowiskowe oraz zasady prowadzenia gospodarstw ekologicznych zgodnie przepisami prawa UE	6/6			6/6						6/7			3/3			7/5			28/27			28/27
Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich oraz dodatkowe i alternatywne źródła dochodów na wsi w tym agroturystyka	2/2									1/1						-/1			3/4			3/4
Integracja środowiska wiejskiego w ramach działań „Leader+” i „Odnowa wsi...”	1/1									1/-									2/1			2/1
Wspólna Polityka Rolna po 2013 r.																7/5			7/5			7/5
Pozostałe			5/5	1/1	5/6	14/14		7/6	-/3	4/4					5/5	2/1		7/3	16/18	1/1	33/29	50/48
Razem	19/19	6/6	5/5	24/24	1/1	5/6	28/26	7/6	7/6	16/19	4/4	4/4	7/8	18/18	5/5	35/25	-/-	7/3	129/121	36/35	33/29	198/185
Ogółem w PZDR	30/30			30/31			42/38			24/27			30/31			42/28			198/185			

Oznaczenie: S – Szkolenie specjalistyczne

P – szkolenie praktyczne

W – Szkolenie wyjazdowe

**Zestawienie szkoleń dla rolników i mieszkańców wsi zrealizowanych w PZDR
na poziomie gmin i sołectw w 2012 roku - Oddział Lubniewice**

Zagadnienia objęte szkoleniami	Gorzów Wlkp.			Międzyrzecz			Słubice			Strzelce Kraj.			Sulęcín			Razem			Ogółem Oddział Lubniewice	Ogółem cały LODR
	Ilość szkol.			Ilość szkol.			Ilość szkol.			Ilość szkol.			Ilość szkol.			Razem				
	S	P	W	S	P	W	S	P	W	S	P	W	S	P	W	S	P	W		
Warunki i możliwości pozyskiwania środków finansowych z PROW na lata 2007-2013, i wymogi dla gospodarstw rolnych korzystających z dopłat bezpośrednich w ramach zasady wzajemnej zgodności (CROSS-COMPLIANCE)	2/1			8/7			2/1			4/4			1/1			17/14			17/14	59/52
Zasady wypełniania wniosków oraz innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowej ze środków krajowych i europejskich	2/2	10/9		-1	11/12					4/5			9/10			2/3	34/36		36/39	80/81
Szkolenia z produkcji zwierzęcej obejmujące zagadnienia dotyczące dostosowania gospodarstw rolnych do wymogów UE, dobrostanu zwierząt, ochrony środowiska w produkcji zwierzęcej, wprowadzenia nowych technologii i poprawy efektywności ekonomicznej produkcji oraz racjonalnej gospodarki na trwałych użytkach zielonych	4/2						1/1			4/4		2/2	2/1			11/8		2/2	13/10	18/14
Szkolenia z produkcji roślinnej obejmujące zagadnienia stosowania nowoczesnych technologii uprawy nawożenia i ochrony roślin, oraz pozyskiwania produktów wysokiej jakości, z uwzględnieniem rachunku ekonomicznego	4/4	2/2					2/3			4/4		2/2	1/3			11/14	2/2	2/2	15/18	32/34
Szkolenia z produkcji ogrodniczej i sadowniczej obejmujące zagadnienia stosowania nowoczesnych technologii uprawy nawożenia i ochrony roślin, oraz pozyskiwania produktów wysokiej jakości, z uwzględnieniem rachunku ekonomicznego	1/1					-1										1/1		-1	1/2	1/2
Ekologia i ochrona środowiska w tym Dobra Kultura Rolna i programy rolniczośrodowiskowe oraz zasady prowadzenia gospodarstw ekologicznych zgodnie przepisami prawa UE	1/1			5/3	-1		6/6			4/4			1/1			17/15	-1		17/16	45/43
Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich oraz dodatkowe i alternatywne źródła dochodów na wsi w tym agroturystyka	1/1	-1		1/1	-1		-3									2/5	-2		2/7	5/11
Integracja środowiska wiejskiego w ramach działań „Leader+” i „Odnowa wsi...”																				2/1
Szkolenia z zakresu wgd, obejmujące zagadnienia dotyczące higieny i estetyki, ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej oraz gospodarowania budżetem domowym	-1	1/1														-1	1/1		1/2	1/2
Wspólna Polityka Rolna po 2013 r.	1/1						6/6									7/7			7/7	14/12
Pozostałe	1/-		7/6			5/5	3/-		4/4				1/1		3/3	5/1			19/18	24/19
Razem	17/14	13/13	7/6	14/12	11/14	5/6	20/20	-/-	4/4	16/16	4/5	4/4	6/7	9/10	3/3	73/69	37/42	23/23	133/134	331/319
Ogółem w PZDR	37/33			30/32			24/24			24/25			18/20			133/134				

Oznaczenia: 31/31 – ilość szkoleń planowanych/ilość szkoleń zrealizowanych

Realizacja szkoleń powiatowych w LODR Kalsk w 2012 roku

PZDR	Temat szkolenia	Plan	Wykonanie			
		szt.	szt.	Ilość osób	Termin (pełna data)	Miejsce szkolenia
Gorzów Wlkp.	Warunki i możliwości pozyskiwania środków finansowych z PROW na lata 2007-2013 (wybrane działania) i wymogi dla gospodarstw rolnych korzystających z dopłat bezpośrednich w ramach zasady wzajemnej zgodności (CROSS-COMPLIANCE).	1	2	37	25.01.2012 12.03.2012	Witnica Gorzów Wlkp.
	Szkolenia z produkcji ogrodniczej i sadowniczej obejmujące zagadnienia stosowania nowoczesnych technologii uprawy nawożenia i ochrony roślin, oraz pozyskiwania produktów wysokiej jakości.	1				zmiana tematu szkolenia
	Szkolenia z produkcji zwierzęcej obejmujące zagadnienia dotyczące dostosowania gospodarstw rolnych do wymogów UE, dobrostanu zwierząt, ochrony środowiska w produkcji zwierzęcej, wprowadzenia nowych technologii	1	1	20	15.11.2012	Lubiszyn
	Szkolenie z zakresu odnawialnych źródeł energii	1				zmiana tematu szkolenia
	Szkolenia z zakresu wgd, obejmujące zagadnienia dotyczące higieny i estetyki, ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej oraz gospodarowania budżetem domowym	1	1	14	27.03.2012	Gorzów Wlkp.
	Szkolenia z produkcji roślinnej obejmujące zagadnienia stosowania nowoczesnych technologii uprawy nawożenia i ochrony roślin, oraz pozyskiwania produktów wysokiej jakości .	-	1	18	12.06.2012	Małyszyn
	Razem	5	5	89	-	-
Krosno Odrzańskie	Żywność ekologiczna jako pożądaný produkt spożywczy-aspekty jakościowe i zdrowotne. Zmiany w przepisach w 2012 r. w wybranych dziedzinach.	1	1	25	25.01.2012	Gubin
	Żywność ekologiczna jako pożądaný produkt spożywczy-aspekty jakościowe i zdrowotne. Zmiany w przepisach w 2012 r. w wybranych dziedzinach.	1	1	27	09.02.2012	Krosno Odrz.
	Przydomowe oczyszczalnie ścieków i kolektory słoneczne. Alternatywne źródła energii odnawialnej.	1	1	34	23.02.2012	Gubin
	Zasady prowadzenia gospodarstw ekologicznych.	1	1	22	07.03.2012	Gubin
	BHP w rolnictwie. Ubezpieczenia w KRUS.	1	1	29	21.02.2012	Krosno Odrz.
	Razem	5	5	137	-	-
Żary z s. w Lubsku	Wymogi dla gospodarstw rolnych korzystających z dopłat bezpośrednich w ramach zasady wzajemnej zgodności (CROSS-COMPLIANCE).	1	1	20	13.01.2012	Lubsko
	Estetyczne zagospodarowanie ogrodów wiejskich	1	1	20	15.03.2012	Jasień
	Wspólna Polityka Rolna po 2013 roku	1	1	19	9.11.2012	Żary
	Zmiany w ustawie Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	1	1	20	23.10.012	Lipinki Łużyckie
	Wspólna Polityka Rolna po 2013 roku	1	1	20	27.11.2012.	Lubsko
	Dopłaty bezpośrednie a zasada wzajemnej zgodności w gospodarstwach rolnych	-	1	20	14.11.2012	Złotnik
	Razem	5	6	119	-	-
Międzyrzecz	Wspólna polityka rolna po 2013r.	2	1	18	03.12.2012	Międzyrzecz

	Profilaktyka i ochrona zdrowia	2	1	49	08.03.2012	Międzyrzecz
			1	19	18.10.2012	Bukowiec
	Higiena i estetyka wsi.	1	0	0		zmiana tematu szkolenia
	Profilaktyka zdrowia- moją szansą	-	1	36	23.10.2012	Przytoczna
	Podatek VAT od towarów i usług w rolnictwie. Finansowanie gospodarstw rolnych, Ubezpieczenia rolne. Aktualna oferta ubezpieczeń upraw z dopłatami z budżetu państwa.	-	1	66	30.11.2012	Międzyrzecz
	Razem	5	5	188	-	-
Nowa Sól	Prawidłowe urządzenie ogródka przydomowego.	1	1	28	14.03.2012	ZSP nr 6 Nowe Miasteczko
	Zasady rachunkowości rolnej – FADN.	1	1	20	09.02.2012	Urząd Miasta Sława
	Właściwa konserwacja maszyn i narzędzi rolniczych .	1	1	20	20.11.2012	Urząd Miasta Sława
	BHP w rolnictwie.	1	1	20	15.11.2012	GOK Otyń
	Gdzie lokować pieniądze ?	1	1	26	14.02.2012	Urząd Miasta Koźuchów
	Dopłaty bezpośrednie a zasada wzajemnej zgodności w gospodarstwach rolnych województwa dolnośląskiego, opolskiego i lubuskiego.	-	1	20	25/25. 10.2012	Wróblów, Spokojna
	Dopłaty bezpośrednie a zasada wzajemnej zgodności w gospodarstwach rolnych województwa dolnośląskiego, opolskiego i lubuskiego.	-	1	20	22/23. 11.2012	Lubięcín, Konotop.
Razem	5	7	154	-	-	
Słubice	Zintegrowane metody stosowania środków ochrony roślin	1	1	21	22.02.2012	Słubice
	Wspólna Polityka Rolna po 2013r.	1	1	33	05.03.2012	Słubice
	Dobrostan zwierząt i ochrona środowiska w produkcji zwierzęcej	1	1	20	21.11.2012	Górzycza
	Nowoczesne technologie w uprawie zbóż i rzepaku*	1	-	-	-	zmiana tematu szkolenia
	Zintegrowane metody stosowania środków ochrony roślin**	1	-	-	-	zmiana tematu szkolenia
	Zintegrowane metody stosowania środków ochrony roślin	-	1	15	24.02.2012	Golice
	Wspólna Polityka Rolna po 2013r.	-	1	24	22.10.2012	Słubice
Razem	5	5	113	-	-	
Strzelce Kraj.	Wymogi dla gospodarstw rolnych korzystających z dopłat bezpośrednich w ramach zasady wzajemnej zgodności CROSS-COMPLIANCE.	1	1	20	09.11.2012	Chomętowo
	Wymogi dla gospodarstw rolnych korzystających z dopłat bezpośrednich w ramach zasady wzajemnej zgodności CROSS-COMPLIANCE.	1	1	25	11.10.2012	Drezdenko
	Wymogi dla gospodarstw rolnych korzystających z dopłat bezpośrednich w ramach zasady wzajemnej zgodności CROSS-COMPLIANCE.	1	1	20	11.01.2012	Strzelce Kraj.
	Warunki i możliwości pozyskania środków finansowych na modernizację gospodarstw w ramach programów strukturalnych UE w latach 2007-2013	1	1	30	25.10.2012	Strzelce Kraj.
	Wymogi dla gospodarstw prowadzących działalność w ramach programów rolno-środowiskowych	1	0	-	-	szkolenie nie zostało zrealizowane
	Razem	5	4	95	-	-
Sulęcín	Produkcja zbóż konsumpcyjnych w oparciu o najnowsze technologie uprawy , nawożenia i ochrony roślin	1	1	18	16.11.2012	U.M. Sulęcín
	Nowoczesne technologie uprawy nawożenia i ochrony roślin ,oraz pozyskiwanie produktów wysokiej jakości z uwzględnieniem rachunku ekonomicznego	1	-	-	-	choroba pracownika

	Bezpieczna praca w gospodarstwach rolnych	1	-	-	-	choroba pracownika
	Organizacja i efektywność produkcji żywca wołowego	1	1	19	11.09.2012	Zajazd Muszkowo
	Wspólna polityka rolna po 2013 r.	1	1	12	07.12.2012	Zajazd Muszkowo
	Dopłaty bezpośrednie a zasada wzajemnej zgodności w gospodarstwach rolnych województwa lubuskiego.	-	1	20	20.11.2012	Biblioteka Kołczyn
	Razem	5	4	69	-	-
Świebodzin	Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich, poprawa efektywności ekonomicznej produkcji rolniczej poprzez tworzenie grup producenckich oraz bezpieczne inwestycje	1	1	24	14.02.2012	Skape
	Dobrostan zwierząt, ochrona środowiska w produkcji zwierzęcej, zakładanie i funkcjonowanie grup producenckich	1	1	23	2.03.2012	Szczaniec
	Przegląd odmian zbóż i rzepaku z uwzględnieniem odporności na choroby grzybowe oraz odnawialne źródła energii	1	1	11	28.03.2012	Grodziszczce
	Alternatywne źródła dochodów na wsi w tym agroturystyka	1	1	20	21.11.2012	Lubrza
	Dobrostan zwierząt, ochrona środowiska w produkcji zwierzęcej, nowoczesne technologie w ochronie roślin z uwzględnieniem prognozy szkodliwości i rachunku ekonomicznego.	1	1	19	23.11.2012	Opalewo
	Razem	5	5	97	-	-
Zielona Góra z s. w Kalsku	Wymogi dla gospodarstw rolnych korzystających z dopłat bezpośrednich w ramach zasady wzajemnej zgodności.	1	1	14	17.01.2012	Krężyły
	Warunki możliwości pozyskiwania środków finansowych z PROW na lata 2007-2013 i wymogi dla gospodarstw korzystających z dopłat bezpośrednich w ramach CC.	1	1	20	4.06.2012	Podmokle Małe
	Wspólna Polityka Rolna po 2013 roku	1	1	16	20.11.2012	Nowogród B.
	Wspólna Polityka Rolna po 2013 roku .					
	Wymogi dla gospodarstw rolnych korzystających z dopłat bezpośrednich w ramach zasady wzajemnej zgodności.	1	1	20	22.11.2012	Nowe Kramsko
	Wspólna Polityka Rolna po 2013 roku	1	1	20	12.12.2012	Bojadła
Razem	5	5	90	-	-	
Żagań	Szkolenie z zakresu wzajemnej zgodności i korzystania z usług doradczych w tym zakresie.	1	1	13	11.01.2012	Niegosławice
	Prezentacja odmian i technologii produkcji rzepaku firmy Pionner.	1	1	26	08.06.2012	Bożków
	Warsztaty polowe – Prezentacja odmian i technologii produkcji zbóż i rzepaku firmy KWS – Lochow.	1	1	54	14.06.2012	Bukowina Bobrzańska
	Wspólna polityka rolna po 2013 roku.	1	1	16	17.10.2012	Niegosławice
	Wspólna polityka rolna po 2013 roku.	1	1	12	18.10.2012	Żagań
	Razem	5	5	121	-	-
Ogółem LODR		55	56	1272	-	-

Realizacja szkoleń i seminariów wojewódzkich organizowanych w LODR Kalsk w 2012 roku

Lp.	Nazwa szkolenia lub seminarium	Data realizacji	Miejsce	Ilość osób
1.	Zmiany przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego PROW na lata 2007-2013 - 6 spotkań	marzec 2012	Krosno Odrz., Nowa Sól, Świebodzin, Kalsk, Żagań, Lubsko	50
2.	Płatności obszarowe i programy rolnośrodowiskowe w 2012 roku	14.03.2012	Glisno	33
3.	Podsumowanie wyników oceny wartości użytkowej stad krów mlecznych objętych oceną w województwie lubuskim za 2011 rok	26.03.2012	Kalsk	60
4.	Konsument na rynku towarów i usług	27.03.2012	Glisno	44
5.	Warsztaty szkoleniowe „Kolory i zapachy ogrodów wiejskich w gospodarstwach agroturystycznych” projektowanie i aranżacja	29-31.05.2012	Glisno	30
6.	Warsztaty polowe	14.06.2012	Bukowina Bobrzańska	150
7.	Technologia uprawy – czynniki wpływające na wyższe plony zbóż i rzepaku.	20.09.2012	Kalsk	56
8.	Hodowle niszowe jako alternatywne źródło dochodu w gospodarstwie	30.09.2012	Kalsk	34
9.	Najlepsze praktyki rolnicze ograniczające skażenie wód składnikami nawozowymi	10-11.10.2012	Kalsk	34
10.	Praktyczne aspekty realizacji kontroli zasad wzajemnej zgodności (CC) na terenie województwa lubuskiego	5-6.10.2012	Sulęcín	37
11.	Sposoby doskonalenia prowadzenia zapisów w systemie PL FADN	16.10.2012	Kalsk	52
12.	Chów bydła mięsnego z wykorzystaniem łąk i pastwisk przez cały rok – szkolenie dla rolników z woj. dolnośląskiego	20.10.2012	Słońsk	19
13.	Rezultaty PROW na lata 2007-2013 dla przedstawicieli: samorządów lokalnych, organizacji i instytucji pozarządowych w woj. lubuskim, związków zawodowych i branżowych, Lokalnych Grup Działania oraz lokalnych i regionalnych mediów	15.11.2012	Kalsk	121
14.	Osiągnięcia PROW 2007-2013 w województwie lubuskim	27.11.2012	Glisno	56
15.	Rolnictwo ekologiczne na terenach przygranicznych	29.11.2012	Kalsk	62
16.	Realizacja Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zmian zachodzących w rolnictwie i na obszarach	05.12.2012	Glisno	61

	wiejskich oraz przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej			
17.	Dobrostan zwierząt w świetle przepisów ustawy o ochronie zwierząt i wymogów wzajemnej zgodności	6.12.2012	Glisno	43
18.	Efektywna produkcja mleka i mięsa w gospodarstwie, a współczesne wymogi i oczekiwania konsumenta	11.12.2012	Glisno	59
Razem				1001

Realizacja kursów w LODR w Kalsku w 2012 roku

Lp.	Nazwa kursu	Data realizacji	Miejsce	Ilość osób	w tym		
					Specjaliści LODR	rolnicy	inni
Kalsk							
1.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	03-04.03.2012	Dębowa Łęka	30	-	30	-
2.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	12-13.03.2012	Dębowa Łęka	30	-	30	-
3.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	14-16.04.2012	Koźminek	30	-	30	-
4.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	01-03.12.2012	Skąpe	30	-	30	-
5.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	21-22.11.2012	Bojadła	30	-	30	-
6.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	06-07.03.2012	Nowogród Bobrzański	30	-	30	-
7.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	25-27.02.2012	Podmokle Małe	30	-	30	-
8.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	08-10.12.2012	Nowe Kramsko	30	-	30	-
9.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	17-18.12.2012	Stare Kramsko	30	-	30	-
10.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	20-21.02.2012	Bożków	28	-	28	-
11.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	23-24.02.2012	Niegosławice	26	-	26	-
12.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	15-16.03.2012	Małomice	30	-	30	-
13.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	01-02.02.2012	Złotnik	30	-	30	-
14.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	13-14.02.2012	Kargowa	30	-	30	-
15.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	24-26.03.2012	Kalsk	29	-	29	-